Пралятары ўсіх краін, злучайцеся!

БЮЛЯТЭНЬ НАРОДНЫХ КАМІСАРЫЯТАЎ І ЦЭНТРАЛЬНЫХ УСТАНОЎ БЕЛАРУСКАЙ ССР

Выдаецца Кіраўніцтвам Спраў СНК і Эканамічнага Савету БССР
г. Менск, Чырвонаармейская вул. № 3. — Падпісная плата на год 5 р. і на 1/2 г. 2 р. 50 к.
VIII-ы ГОД ВЫДАНЬНЯ

№ 3 (125) | 25 сакавіка 1932 г. | № 3 (125)

ЗЬМЕСТ.

Пастановы Аб'яднанага Пасяджэньня Прэзыдыуму ЦКК і Калегіі НК РСІ БССР.

9. Аб выніках праведзенай масавай праверкі па наркаматах і цэнтральных установах БССР выкананьня пастановы Калегіі НК РСІ БССР за 24|III-1931 г. аб палепшаньні кіраўніцтва раёнамі.

1. Прызнаць, што побач з некаторымі палепшаньнямі, маючыміся ў справе кіраўніцтва раёнамі ў параўнаньні з мінулым, як поўная перадача аперацыйных правоў, практыкаваньне куставых нарад, выданьне бюлятэняў і г. д.—усё-ж па асноўных момантах канкрэтнага арганізацыйнага кіраўніцтва раёнамі з боку цэнтральных установ становішча застаецца нездавальняючым.

Канстатаваць, што як дырэктывы Кастрычніцкага Пленуму ЦК КП(б)Б, 2-й сэсіі ЦВК БССР, а таксама і канкрэтныя паказаньні Калегіі НК РСІ за 24/III-1931 г. аб наладжваньні кіраўніцтва раёнамі—засталіся ў асноўным, у большасьці наркаматаў і цэнтральных устаног,—нявыкананымі.

2. Пастанову Нарады па кіраўніцтву раёнамі, якая была склікана 20|XII пры ЦВК БССР і ЦКК—НК РСІ БССР,—зацьвердзіць.

Абавязаць кіраўнікоў усіх наркаматаў і цэнтральных устаноў ў 2-хдэкадны тэрмін выканаць усе пастановы Нарады, распрацаваўшы у той-жа тэрмін усе арганізацыйныя мерапрыемствы, выцякаючыя з гэтай пастановы.

3. Даручыць парт'ячэйкам і кіраўнікам сэктароў кантролю завыкананьнем цэнтральных устаноў і наркаматаў арганізаваць сталы нагляд за выкананьнем паказаных вышэй прапаноў (п. 2).

4. Пытаньне адносна прыцягненьня да адказнасьці асоб, вінаватых у паасобных фактах скажэньня дырэктыў партыі па кіраўніцтву раёнамі, выяўленых у час апошняй праверкі па некаторых цэнтральных установах—паставіць на чарговым пасяджэньні прэзыдыуму ЦКК КП(б)Б.

Старшыня ЦКК КП(б)Б—Нарком РСІ БССР Калнін.

3 студзеня 1932 г.
№ 621.

Дадатак.

Зацьверджана Прэзыдыумам
ЦКК КП(б)Б 3 студзеня 1932 г.

Пастанова Усебеларускай Нарады па пытаньні аб становішчы кіраўніцтва раёнамі з боку цэнтральных устаноў.

1. На падставе матарыялаў зробленай па цэнтральных установах праверкі і даных, атрыманых ад раёнаў, Нарада канстатуе, што побач з некаторымі палепшаньнямі, маючыміся ў параўнаньні з мінулым, як: поўная перадача аперацыйных правоў, абмен вопытам і г. д., —агульнае становішча кіраўніцтва раёнамі з боку цэнтр. устаноў застаецца нездавальняючым. Дырэктывы партыі і ураду „Аб павароце цэнтральных устаноў тварам да раёну“, „Аб арганізацыі сыстэматычнай дапамогі раёнам у іх рабоце і ўстанаўленьні сапраўднай, а не бюрократычнай сувязі“ (з пастановы Кастрычніцкага пленуму ЦК КП(б)Б) аб тым, што „кіраваньне раёнамі павінна быць дыфэрэнцыравана ў дапасаваньні да пэўных груп эканамічна-падобных раёнаў“ (з пастановы 2-й сэсіі ЦВК БССР), усе гэтыя важнейшыя і яскравейшыя дырэктывы вышэйшых органаў па большасьці цэнтральных устаноў засталіся яшчэ дагэтуль нявыкананымі.

Таксама да гэтага часу ў большай сваёй частцы не праведзены ў жыцьцё паказаньні, вынесеныя Калегіяй НКРСІ БССР за 24|III-1931 г.

па матарыялах зробленай праверкі, якія давалі зусім канкрэтны напрамак і шэраг канкрэтных прапаноў да карэннага палепшаньня сыстэмы кіраваньня раёнамі (гл. газ. „Сав. Беларусь" за 3|IV-1931 г.).

2. Такія недапушчальныя зьявішчы простага ігнараваньня з боку многіх цэнтральных устаноў важнейшых партыйна-савецкіх дырэктыў, ва ўмовах усё узьнімаючайся ролі раённага зьвяна, як рашаючага вучастку па сацыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі,—Нарада расцэньвае, як праяўленьне права-апартуністычнай недаацэнкі ролі раённага апарату, недаацэнкі і ігнараваньня мерапрыемстваў партыі і ўраду, вядучых да палепшаньня нізавога апарату.

3. Асноўнымі і найбольш характэрнымі для большасьці цэнтральных устаноў хваравітымі момантамі ў сыстэме кіраўніцтва раёнамі зьяўляюцца наступныя:

а) адсутнасьць дыфэрэнцыраванага кіраўніцтва раёнамі ў залежнасьці ад іх эканамічных асаблівасьцяй (невыкананьне дагэтуль Дзяржплянам пастановы Ураду аб выданьні эканамічнага даведчыка аб раёнах; непрымацаваньне інструктароў да пэўнага ліку раёнаў па Калгасцэнтру, Галоўдартрансу, НКПрацы, Кіраўніцтву Ашчадкасамі; факты ўстанаўленьня НКЗемам агульных тэрмінаў па с.-г. работам для ўсіх раёнаў БССР; факт пасылкі НКСнабам абежнікаў па адрасу ліквідаванага Высачанскага раёну і г. д.);

б) недастатковасьць і неплянавасьць сапраўднай жывой сувязі па інструктажу і дапамозе раёнам (поўная адсутнасьць комплексных абсьледваньняў, моманты гастралёрства; факт выезду па лініі НКЮ у кастрычніку г. г. у Асіпавіцкі і Гомельскі раёны па 5 прадстаўнікоў, у той час як ня было ніводнага выезду за ўвесь год у Лельчыцкі, Любаньскі, Старобінскі раёны; факт пасылкі Белплодагароднінай па аднэй справе ў адзін раён па 4—5 чал.; факт прабываньня прадстаўніка НКСнабу ў Глускім Райснабе толькі 2 гадзіны і г. д.);

в) бясплянавасьць, непадрыхтаванасьць і няўважлівасьць да выклікаў з раёнаў працаўнікоў як у Менск, так і на куставыя нарады (факт непадрыхтоўкі Белкапсаюзам міжраённай нарады ў Віцебску, факт выкліку НКСнабам Бабруйскага Райснаба без паказаньня, па якой справе; факт непадрыхтаванасьці НКАсьветы да Усебеларускай нарады па дашкольнаму выхаваньню, дзякуючы чаму дэлегаты чакалі ў Менску адчыненьня нарады 8 дзён і г. д.).

г) бяссыстэмнасьць, безадказнасьць і блытаніна ў частцы пісьмовай сувязі; злоўжываньні тэлеграфам; шматразовая зьмена кантрольных лічбаў і іншых заданьняў; разыходжаньне ў лічбах, што даюцца рознымі ўстановамі; неяскравасьць інструкцый; значнае спазьненьне з пасылкай шэрагу важнейшых дырэктыў (факт пасылкі НКСнабам 7|XI урачыстай тэлеграмы аб выкананьні пляну скурзагатовак за 6-цю подпісамі, факт спуску НКАсьветы дырэктывы ЦК УсеКП(б) аб сярэдняй школе за 15|IX толькі 25|X, факт пасылкі НКЗемам інструкцыі па земляўпарадкаваньні ў жніўні замест красавіка, факт пасылкі Калгасцэнтрам інструкцыі па уборцы бульбы 16|X, пасылка НКЗемам форм справаздачы па вясеньняй пасеўнай кампаніі 24|VI з патрабаваньнем прадставіць справаздачу да 25|VI, факт дачы адказу НКЮ

на запытаньне Койданаўскага пракурора па справе шкоднікаў за 20/VII—толькі 14|X і г. д.).

4. Як адзін з важнейшых недахопаў у рабоце цэнтральных устаноў, Нарада адзначае, што ня гледзячы на значны рост калектывізацыі сельскай гаспадаркі па ўсёй БССР і амаль поўнае скончэньне калектывізацыі паасобных раёнаў,—наркаматы і цэнтральныя ўстановы БССР дагэтуль не распрацавалі шэрагу неабходных мерапрыемстваў па прыстасаваньні раённага і сельскага апарату да ўмоў абслугоўваньня пашыранага сацыялістычнага сэктару.

5. Адзначаючы, што апошняе раёнаваньне БССР і узбуйненьне раёнаў, рост сацыялістычнага сэктару вёскі, абвастрэньне клясавай барацьбы па ўсім фронце сацыялістычнага будаўніцтва,—значна ўзьнімае і ўскладняе работу нізавога савецкага апарату, які патрабуе зараз асабліва чоткага, дыфэрэнцыраванага, своечасовага і палітычна-правільнага кіраўніцтва з боку цэнтральных устаноў,—Нарада пастанаўляе:

6. Усім наркаматам і цэнтральным установам неадкладна перабудаваць ўсю сваю работу ў нампрамку найлепшага кіраўніцтва раёнамі, выканаўшы маючыяся па гэтым пытаньні дырэктывы партыі і ураду, у прыватнасьці, у 2-хдэкадны тэрмін цалкам ажыцьцявіць тыя канкрэтныя паказаньні аб палепшаньні сыстэмы кіраўніцтва, якія былі дадзены ў пастанове Калегіі НКРСІ БССР за 24|III-1931 г.

Асабліва Нарада лічыць неабходным падцьвердзіць неабходнасьць тэрмінавага правядзеньня ў жыцьцё наступных мерапрыемстваў, вызначаных у паказанай вышэй пастанове:

а) устанаўленьне дыфэрэнцыраванага кіраўніцтва раёнамі, у залежнасьці ад іх эканамічных асаблівасьцяй, замацаваньне пэўнага тыпу раёнаў (выходзячы з адзнак па данай галіне народнай гаспадаркі) за паасобнымі інструктарамі, якія павінны несьці пэрсанальную адказнасьць за своечасовасьць, дабраякасьнасьць інструктажу і аказаньне дапамогі гэтым раёнам ў адносінах да усяго апараату,

б) распрацоўка Дзяржплянам эканамічнага даведчыка-паказчыка па раёнах, а раёнамі—такога-ж даведчыка па паасобных сельсаветах;

в) стварэньне спэцыяльных арг.-інструктарскіх частак па ўсіх цэнтральных наркаматах і ўстановах, дзе павінна быць сканцэнтравана ўся работа па кіраўніцтву (інструктаж, жывая сувязь, абмен вопытам і г. д.);

г) складаньне ўнутрыведамственных зводных плянаў выезду на месцы, увязваючы тут усе выезды па падпарадкаваных данаму наркамату гаспадарчых установах. Шырока практыкаваць мэтад комплексных абсьледваньняў па ўсіх галінах дзейнасьці данага ведамства, а таксама абсьледваньні паміжведамственныя;

д) усялякага роду гаспадарчыя, фінансавыя, нарыхтоўчыя і інш. заданьні павінны давацца раёнам адзін раз у выглядзе зводнага ведамственнага пляну, ахапляючага ўсе галіны дзейнасьці. Забараніць паасобным установам і цэнтрам даваць тыя ці іншыя гаспадарчыя заданьні раёнам без зацьверджаньня іх кіруючым наркаматам.

7. У дадатак да паказаньняў, маючыхся ў пастанове Калегіі НКРСІ БССР за 24|III-1931 г., Нарада лічыць неабходным правядзеньне ў жыцьцё наступных мерапрыемстваў:

а) шырока практыкаваць арганізацыю буксіра передавых раёнаў адстаючым, як апрадаўшы сябе сацыялістычны мэтад грамадзкай дапамогі. Таксама цэнтральныя ўстановы павінны арганізоўваць і дапамагаць разгортваньню сацспаборніцтва і ўдарніцтва як паміж паасобнымі раёнамі, так і унутры раённых устаноў;

б) цэнтральныя ўстановы павінны, на падставе аперацыйных даных, актаў абсьледваньняў іншых матарыялаў, складаць квартальныя агляды работы раёных органаў, з паказаньнем найбольш важных і характэрных дадатных і адмоўных момантаў, копіі якіх пасылаць у адпаведныя раёны;

в) раіць цэнтральным установам практыкаваць прыцягненьне да абследваньня аднаго раёну працаўнікоў суседняга раёну, а таксама лічыць неабходным практыкаваць прыцягненьне раённых працаўнікоў да абсьледваньня цэнтральных устаноў (па данай галіне);

г) лічыць мэтазгодным выданьне паасобнымі ведамствамі бюлятэняў, ахапляючых усе галіны дзейнасьці данага наркамату (па НКСнабу—Белрыба, Белмяса, Белплодагародніна і г. д.), прычым тэхніка выданьня бюлятэняў павінна быць пастаўлена так, каб ад гэтага не пагоршылася своечасовасьць пасылкі інструкцыйных матарыялаў;

д) шырока практыкаваць радыё для сувязі з раёнамі. Устанавіць пэўныя гадзіны перадачы важнейшых і найбольш тэрміновых распараджэньняў і паведамленьняў па радыё ўсім раёнам;

е) цэнтральным установам і наркаматам падабраць і разаслаць па раёнах папулярныя бібліятэчкі па данай галіне народнай гаспадаркі, папаўняючы іх сыстэматычна ў далейшым;

ж) Арг. Аддзелу ЦВК БССР і НКРСІ БССР праверыць ход падрыхтоўкі і перападрыхтоўкі раённых працаўнікоў з боку цэнтральных устаноў, якое зьяўляецца дагэтуль зусім недастатковым. У прыватнасьці, лічыць неабходным арганізацыю пры Арг. Аддзеле ЦВК завочных курсаў па падвышэньньні кваліфікацыі раённых працаўнікоў;

з) спыніць, як зусім непатрэбную і па сутнасьці бюракратычную, практыку патрабаваньня пацьверджаньня атрыманьня тэй ці іншай адносіны;

і) спыніць маючуюся на сёньняшні дзень практыку абавязковага зацьверджаньня цэнтральнымі ўстановамі пэўных катэгорый раённых працаўнікоў (бухгальтароў па лініі ашчадкасы, інспэктароў па лініі НКФ і г. д.). Устанавіць такі парадак, што цэнтральнымі ўстановамі зацьвярджаюцца толькі загадчыкі раённых устаноў, а астатнія работнікі прызначаюцца пад адказнасьць апошніх;

к) пасылку ўпаўнаважаных у раёны ад цэнтральных устаноў лічыць неабходным праводзіць толькі ў тыя раёны, у якіх маецца пэўны прарыў і якім неабходна аказаць дапамогу ў яго зьліквідаваньні. Выяжджаючыя упаўнаважаныя павінны быць добра знаёмы з апера-

цыйнай дзейнасьцю данай установы і роля іх ні ў якім разе не павінна быць зьведзена да агульнага камандаваньня, а наадварот—яны павінны самі паступіць у распараджэньне раённых арганізацый і практычна дапамагаць у зьліквідаваньні маючыхся прарываў, аж да іх зьнішчэньня;

л) для выращэньня ўсіх агульна-арганізацыйных пытаньняў па кіраваньні раёнамі, лічыць неабходным, каб у кожнай цэнтральнай установе быў бы стала вылучаны адзін з кіруючых працаўнікоў для гэтага (ці сам кіраўнік, ці адзін з яго намесьнікаў);

м) цэнтральныя ўстановы і наркаматы павінны ў дэкадны тэрмін распрацаваць неабходныя мерапрыемствы па раённаму апарату, выцякаючыя з 6-ці ўмоў т. Сталіна, у прыватнасьці, даць неабходныя паказаньні аб парадку пераводу раённага апарату на зьдзельшчыну там, дзе гэта зараз магчыма і неабходна (паводле паказаньняў НКПрацы);

н) у самых цэнтральных установах лічыць неабходным шырока практыкаваць заахвочваюча-прэміяльную сыстэму ў адносінах інструктарскага апарату, прэміруючы адных за сваечасовы і поўны інструктаж раёну, аказаньне ім дапамогі, сыгналізацыю аб прарывах і г. д. і прыцягваючы да адказнасьці другіх, нявыконваючых ускладзеныя на іх абавязкі;

о) у мэтах палепшаньня і ўдасканаленьня інструктажу раёнаў, цэнтральныя ўстановы павінны ў месячны тэрмін распрацаваць палажэньне аб правох і адказнасьці інструктароў у адносінах да прымацаваных да іх раёнаў у напрамку ўстанаўленьня пэрсанальнай адказнасьці інструктара за дабраякаснасьць, сваечасовасьць інструктажу і жывой сувязі з даным раёнам, правільнасьць пісьмовай сувязі, за сваечасовае сыгналізаваньне аб усякіх прарывах і недахопах раённага зьвяна. Правы інструктароў павінны быць таксама падвышаны ў бок самастойнага выращэньня на месцы пэўнай катэгорыі пытаньняў;

п) прасіць НКПрацы ў месячны тэрмін распрацаваць пытаньне аб мэтазгоднасьці ўстанаўленьня парадку аплаты інструктароў, як раз'ездных працаўнікоў (аклад і фактычныя выдаткі па раз'ездах без атрыманьня сутачных);

р) лічыць мэтазгодным правядзеньне пры Арг. Аддзеле ЦВК адзін раз у квартал агульных нарад усіх інструктароў цэнтральных наркаматаў і ўстаноў з мэтай абгаварэньня агульных пытаньняў, установак і маючайся практыкі правільнага інструктаваньня.

8. Адзначаючы, што дагэтуль зусім недастаткова выконваецца пастанова Калегіі НКРСІ за 20|III-1931 г. аб скарачэньні залішняй тэлеграфнай перапіскі, нарада падцьвярджаючы ўсю карыснасьць і неабходнасьць выкананьня гэтай пастановы, адначасова лічыць неабходным устанавіць наступнае:

а) усе тэлеграмы, што пасылаюцца цэнтральнымі ўстановамі з колькасьцю слоў звыш 50, павінны прымацца толькі за подпісам кіраўніка ўстановы;

б) забараніць, як правіла, цэнтральным установам пасылаць тэлеграмы ў тыя раёны, якія разьмешчаны каля чыгункі і ў якія сьпеш-

ная пошта ідзе ня больш аднаго—двух дзён. Сьпіс гэтай катэгоры раёнаў устанавіць НК РСІ.

9. У мэтах далейшай сыстэматычнай барацьбы з ўсялякімі фактамі няправільнага бюракратычнага кіраваньня раёнамі Нарада абавязвае ўсе раённыя ўстановы ўсялякія факты і матарыялы, якія сьведчаць аб недабраякаснасьці і блытаніне ў справе кіраўніцтва раёнамі з боку цэнтральных установ, пасылаць у НКРСІ для прыняцьця адпаведных мер.

10. Нарада просіць НКРСІ у далейшым прыняць больш жорсткія меры па прыцягненьню да адказнасьці асоб, вінаватых у няўважлівых і бюракратычных адносінах да кіраўніцтва раёнамі. У прыватнасьці, Нарада лічыць неабходным прыняць меры пакараньня ў адносінах шэрагу фактаў, выяўленых у час апошняга абсьледваньня па цэнтральных установах.

11. Нарада зьвяртае ўвагу ўсіх наркаматаў і цэнтральных установ на асаблівую неабходнасьць палепшаньня кіраўніцтва прымежнымі раёнамі. Наркаматы і цэнтральныя ўстановы павінны ў двухдэкадны тэрмін распрацаваць шэраг мерапрыемстваў па палепшаньні кіраўніцтва, спэцыяльна прыстасаванага да ўмоў прымежных раёнаў.

12. Адзначаючы, што пытаньне становішча кіраўніцтва раёнамі і наогул работа раённага апарату недастаткова асьвятляецца ў цэнтральным друку, Нарада зварочваецца да рэдакцый усіх газэт з просьбай у далейшым сыстэматычна асьвятляць становішча гэтай работы, паказваючы лепшыя і горшыя прыклады, мабілізаваўшы ўвагу рабселькораў на барацьбу за палепшаньне нізавога апарату.

13. Нарада адзначае, што адсутнасьць яшчэ дагэтуль тэлефоннай сувязі па некаторай частцы раёнаў зьяўляецца аднэй з перашкод наладжаньня правільнага арганізацыйнага кіраўніцтва з боку цэнтральных установ. Нарада лічыць неабходным, каб у 1932 г. быў дасягнут поўны ахоп тэлефанізацыяй усіх раёнаў БССР, а таксама значна пашырана сець тэлефонаў па сельскіх саветах.

14. Нарада адзначае нездавальняючае становішча кіраўніцтва сельскімі саветамі з боку раённых установ. Нарада лічыць, што далейшае палепшаньне гэтага кіраўніцтва ў асноўным павінна пайсьці па такому-ж шляху, які вызначан данай пастановай у адносіне кіраўніцтва цэнтральных установ (дыфэрэнцыраванае кіраўніцтва с/с розных тыпаў, практыкаваньне комплексных абсьледваньняў, пасылка адзіных плянаў, ажыцьцяўленьне сыстэматычнага інструктажу, а ня толькі выезд па кампаніях і г. д.).

Адначасова Нарада абавязвае ўсе наркаматы і цэнтральныя ўстановы ў 2-хдэкадны тэрмін распрацаваць і пераслаць раёнам канкрэтныя паказаньні, якім чынам (формы, мэтады) павінна быць пабудавана кіраўніцтва с/с па данай галіне раённай гаспадаркі.

15. Нарада адзначае, як значны недахоп, сыстэматычнае спазьненьне з прысылкай пратаколаў урадавых органаў, як ЦВК, СНК, і ЭКАСА. Нарада абавязвае кіраўніцтва спраў ЦВК, СНК і ЭКАСА забясьпечыць сваечасовую прысылку пратаколаў, для чаго, пры не

магчымасьці паскорыць іх друкаваньне ў друкарні, рассылаць іх раёнам пасьля размнажэньня на ратататары.

16. Нарада адзначае, што з боку многіх РВК і інш. раённых устаноў (часта пад сьцягам барацьбы з залішнім папяровым кіраўніцтвам цэнтральных устаноў) маюць месца выпадкі несваечасовай дачы адказу на тэрміновыя запытаньні цэнтральных устаноў і нават на тэлеграмы, адзначае спазьненьне з прысылкай неабходных ведаў, зводак і г. д., што часта ставіць пад пагрозу зрыву паасобныя мерапрыемствы, правадзімыя цэнтральнымі ўстановамі.

Нарада лічыць неабходным павесьці у гэтым напрамку рашучую барацьбу і абавязвае ўсе наркаматы і цэнтральныя ўстановы аб усіх такіх фактах паведамляць ЦВК для прыняцьця мер узьдзейнічаньня ў адносіне паасобных РВК і прыцягненьня вінаватых асоб да адказнасьці.

---

10. Аб становішчы ведамственнай рацыяналізацыі ў савецкім апараце і мерах да яе ўзмацненьня.

На падставе матарыялаў праверкі канстатаваць, што адсутнасьць сыстэматычнай рацыяналізатарскай работы ў большасьці савецкіх устаноў сьведчыць аб тым, што рацыяналізацыя свайго апарату яшчэ не зрабілася „абавязковай і сталай функцыяй кожнае ўстановы“ (XVI партканфэрэнцыя).

Асноўнымі недахопамі ў гэтай рабоце зьяўляюцца наступныя моманты:

а) з боку кіраўнікоў устаноў і грамадзкіх арганізацый (партячэек, мясцкомаў, комсамолу) не ўдзяляецца належнай увагі на разгортваньне і ўзмацненьне рацыяналізатарскай работы;

б) у шэрагу ўстаноў (ВСНГ, НКСнаб, НКФін, Дзяржбанк, Менгарсавет і інш.) не ўкамплектаваны штатныя пасады рацыяналізатараў;

в) няма ўвучоту паступаючых рацыяналізатарскіх прапаноў, іх рэалізацыі і эфэктыўнасьці праведзеных рац. мерапрыемстваў;

г) у большасьці ўстаноў практычная работа рацыяналізатараў і вытворчых сэктароў мясцкомаў групуецца, галоўным чынам, на пытаньнях вузкай і дробнай канцыляршчыны;

д) рабочыя шэфствуючых прадпрыемстваў, за выключэньнем нямногіх устаноў (НКЮ, НКФ), зусім ня ўцягваюцца ні ў праверку выкананьня дырэктыў па рацыяналізацыі, ні ў практычную рац. работу;

е) зусім слабае кіраўніцтва з боку цэнтральных устаноў і наркаматаў рацыяналізатарскай работай па сваёй пэрыфэрыі (НКЮ, НКзем, ВСНГ, Дзяржбанк і інш.).

Кіраўнікі і грамадзкія арганізацыі шэрагу ўстаноў да гэтага часу не зразумелі, што „барскі-прэнебражыцельным адносінам да работы па палепшаньні апарату кіраўніцтва і дробна-буржуазнай недаацэнцы адносна ролі дзяржапарату“ (Молатаў), як сапраўднаму праяўленьню правага апартунізму на практыцы,—павінен быць паложан канец.

На падставе адзначанага, Прэзыдыум ЦКК КП(б)Б і Калегія НКРСІ БССР пастанаўляюць:

1. Абавязаць кіраўнікоў усіх устаноў:

а) забясьпечыць шырокае разгортваньне рац. работы як у цэнтральным апараце, так і па ўсёй сеці сваіх мясцовых органаў, увязваючы гэтую работу ўнутры ведамстваў у зводны плян кіруючай ведамственнай установы (Наркамснаб, Наркамзем і г. д.). Пляны рацыяналізатарскіх работ устаноў на 1932 г. у месячны тэрмін скласьці і ўзгадніць з органамі РСІ;

б) у месячны тэрмін укамплектаваць штатныя пасады рацыяналізатараў кіраўніцтва, вылучаючы на гэтую работу найбольш здольных работнікаў і лепшых актывістаў. Ва ўстановах, ня маючых штатных пасад рацыяналізатараў, работу па рацыяналізацыі ўскласьці на аднаго з супрацаўнікоў па сумяшчальнасьці.

2. Асноўная ўвага рацыяналізатарскай работы ва ўстановах павінна быць згрупавана на асноўных пытаньнях перабудовы, спрашчэньні і палепшаньні работы савецкага апарату, і ў першую чаргу на:

а) палепшаньні функцый і структуры апарату, разьмежаваньні функцый паміж часткамі апарату, ліквідацыі абязьлічкі і ўстанаўленьні правоў і абавязкаў кожнага працаўніка ў апараце з тым, каб „адказнасьць.... усіх супрацоўнікаў была зусім дакладна і ідывідуальна ўстаноўлена“ (Ленін);

б) на распрацоўцы канкрэтных мерапрыемстваў па ўцягненьні працоўных мас ў работу апарату і кантролю над яго дзейнасьцю, выяўленьні і перадачы функцый, падлягаючых выкананьню рабочымі, на аснове сац. намесьніцтва, мэтадах і формах работы сац. намесьнікаў;

в) на сыстэме і мэтадах кіраўніцава стаячымі ніжэй органамі, сувязі з імі;

г) на распрацоўцы і ўнядрэньні заахвочваючай сыстэмы аплаты працы, на ўнядрэньні і ўкараненьні гаспадарчага разьліку, на знаходжаньні такіх форм і мэтадаў работы апарату, якія максымальным чынам садзейнічалі-б разгортваньню сац. спаборніцтва і ўдарніцтва;

д) на пастаноўцы ў апараце кантролю за выкананьнем у напрамку прыцягненьня да яго шырокіх мас працоўных і грамадзкасьці самой установы, арганізацыі выкананьня і праверкі выкананьня па сутнасьці;

е) на распрацоўцы мэтадаў і форм складаньня плянаў і арганізацыі сыстэмы плянаваньня з тым, каб работа па складаньні плянаў была даступна і зразумела шырокім масам працоўных і каб яны мелі магчымасьць удзельнічаць у складаньні плянаў;

ж) на „прыстасаваньні дзяржапарату да найлепшага абслугоўваньня мас“ (XV Зьезд УсеКП(б);

з) на распрацоўцы мерапрыемстваў па рашучаму скарачэньню пасяджэньняў і на барацьбе з „заседательской суетнёй“ (непатрэбныя нарады, камісіі і інш.).

3. Канцэнтруючы сваю ўвагу на асноўных момантах рац. работы, рацыяналізатар і грамадзкасьць устаноў павінны таксама займацца

палепшаньнем тэхнікі работы з тым, каб рацыяналізацыя яе ляжала на непасрэдных тэхнічных выканаўцах і праводзілася імі ў абавязковым парадку па заданьнях рац. пляну і пры кансультацыі з боку рацыяналізатара.

4. Абавязаць кіраўнікоў усіх установаў:

а) арганізаваць сталы ўлік рац. прапаноў, кантроль за іх ажыцьцяўленьнем і ўлік эфэктыўнасьці (у рублёх) праведзеных рац. мерапрыемстваў;

б) вызначыць у каштарысах выдаткі на затраты па рацыяналізацыі апарату, на стварэньне прэміяльнага фонду і падрыхтоўку рацыяналізатарскіх кадраў;

в) аб выніках рац. работы, ажыцьцяўленьні рац. прапаноў і г. д. ня менш 2 разоў у год рабіць справаздачу як на сходах рабочых шэфствуючага прадпрыемства, так і на сходах служачых установы.

5. У мэтах унядрэньня лепшага вопыту ў работу апарату па сыстэме ведамстваў лічыць неабходным непасрэдна сіламі ведамстваў пачаць арганізацыю ўзорнага апарату, для чаго прапанаваць Дзяржбанку, Белкапсаюзу, ВСНГ, Наркамзему—па лініі сваёй сеці ў адной з установаў (аддзяленьне банку, ЦРК і г. д.) правесьці вопыт пастаноўкі арганізацыі ўзорнага апарату.

Вынікі пастаноўкі праз 6 мес. заслухаць на калегіі НКРСІ.

У мэтах увязкі работы рацыяналізатараў і наладжваньня сыстэматычнага абмену вопытам у галіне рацыяналізацыі ўстаноў, блізкіх паміж сабой па сутнасьці работ,—абавязаць ВСНГ, НКСнаб, НКФ, НКЗем і Белкапсаюз арганізаваць пры рэспубліканскіх цэнтрах (пры ВСНГ—для аб'яднаньняў, пры НКСнабе—для гандлёва-нарыхтоўчых ўстаноў, пры НКФ—для фінорганаў і банкаў, пры НКЗеме—для земорганаў і сель.-гасп. капярацыі, пры Белкапсаюзе—для аб'яднаньняў і ЦРК) куставыя аб'яднаньні рацыяналізатараў.

Групе савецкага апарату даць паказаньні аб парадку арганізацыі аб'яднаньняў.

7. У мэтах сыстэматычнага абмену вопытам па рацыяналізацыі кіраўніцтва, абавязаць Гар. і РайКК-РСІ пэрыядычна склікаць нарады работнікаў па рацыяналізацыі, працуючых у гарадзкіх і раённых установах.

8. Абавязаць кіраўнікоў устаноў на працягу дэкады прыняць меры да выкананьня данай пастановы шляхам канкрэтнага разьмеркаваньня паміж пэўнымі працаўнікамі паасобных пунктаў, з паказаньнем, што, каму і ў які тэрмін зрабіць.

9. Абавязаць парт'ячэйкі савецкіх устаноў узмацніць работу ў напрамку рацыяналізацыі і спрашчэньня апарату, абгаварваючы на ячэйцы становішча рац. работы ў апараце, найбольш буйныя рац. праекты, вынікі праведзеных рац. мерапрыемстваў і г. д.

10. Прасіць ЦСПСБ зьвярнуць увагу на слабую работу нізавых прафарганізацый на мабілізацыю грамадзкай думкі па разгортваньні і ўзмацненьні ведамственнай рацыяналізацыі і на слабую работу саміх профорганаў у справе спрашчэньня і палепшаньня работы савецкага апарату.

11. У мэтах падвышэньня тэарэтычнага ўзроўню рацыяналізатараў, працуючых ва ўстановах, абавязаць Інстытут савецкага будаўніцтва і права распрацаваць пытаньні і арганізаваць пры Інстытуце вячэрнія рац. курсы. Фінансаваньне курсаў ускласьці на ўстановы, якія камандыруюць работнікаў для перападрыхтоўкі.

12. Прыняць да ведама, што кіраўнікі навучальных устаноў, пералічаных у дадзеным да гэтае пастановы сьпісе, абавязаліся, у мэтах унядрэньня рацыяналізатарскіх ведаў сярод рыхтуемых работнікаў савецкага апарату, прадугледжваць у праграмах і забясьпечваць выкладаньне дысцыплін па рацыяналізацыі у падпарадкаваных ім навучальных установах.

Мэтадалёгічнае і мэтадычнае кіраваньне выкладаньнем дысцыплін па рэалізацыі справы кіраўніцтва, увязка навучальнай работы і падбор навуковых работнікаў ускладаюцца на Катэдру рацыяналізацыі Інстытуту Савецкага будаўніцтва і права пры Прэзыдыуме ЦВК БССР.

13. Групе савецкага апарату сумесна з Інстытутам Асьпірантуры БАН прапрацаваць пытаньне аб падрыхтоўцы пры Інстытуце навуковых кадраў па выкладаньні рацыяналізацыі кіраўніцтва ў вышэйшых і сярэдніх навучальных установах.

14. Гэтую пастанову апублікаваць у друку.

15. Тав. Няфедаву да І|ІІ-1931 г. дабіцца ад устаноў канкрэтнай рэалізацыі данай пастановы паводле п. 8.

Старшыня ЦКК КП(б)Б
і Нарком РСІ БССР **Калнін.**

15 студзеня 1932 г.
№ 648.

Дадатак.

С Ь П І С

вышэйшых і сярэдніх навучальных устаноў, кіраўнікі якіх абавязваюцца прадугледжваць у праграмах і забясьпечыць выкладаньне дысцыплін па рацыяналізацыі кіраўніцтва:

1. Камуністычны Унівэрсытэт (Савецкае аддзяленьне).
2. Інстытут савецкага будаўніцтва і права.
3. Плянава-эканамічны Інстытут.
4. Плянава-статыстычны Тэхнікум.
5. Фінансава-эканамічны Інстытут.
6. Вышэйшыя фінансава-эканамічныя 2-гадовыя курсы.
7. Фінансава-эканамічны Тэхнікум.
8. Беларускі Інстытут савецкай капярацыі.

Пастановы Народнага Камісарыяту Рабоча-Сялянскай Інспэкцыі БССР.

11. Пра штаты гарадзкіх саветаў на 1932 г.

У зьмену пастановы НК РСІ за 29/X-31 г. утварыць пры гарадзкіх саветах і РВК аддзелы па камунальнай гаспадарцы ў наступным парадку, колькасьці і структуры:

1. Па Менскаму Гарсавету—пакінуць 21 адзінку, зацьверджаныя раней, на 1932 год.

2. Па Гомельскаму і Віцебскаму гарсаветах:

1.	Заг. Аддзелу	1
2.	Ст. эканаміст	1
3.	Статыстык	1
4.	Інвэнтарызатар	1
5.	Бухгальтар	1
6.	Рахункавод	1
7.	Гарадзкі інжынэр	1
8.	Інспэктар па шлях. і трансп.	1
9.	Спэц. па зялён. гаспад.	1
10.	Інспэктар па снабжэньні	1
11.	Інспэкт. па пажар. гаспад	1
12.	Інспэктар. па жыл. і няжыл.	1
	фонду	1
13.	Агэнт па жыльлёв. справах	1
14.	Каморнік	1
15.	Сакратар	1
16.	Справавод	1
17.	Юрысконсульт	1
18.	Машыністка	1
	Усяго па	18 адз.

3. Па Бабруйску і Магілеву:

1.	Загадчык аддзелу	1
2.	Эканаміст	1
3.	Інвэнтарызатар	1
4.	Бухгальтар	1
5.	Гарадзкі інжынэр	1
6.	Садавод	1
7.	Агэнт па снабжэньні	1
8.	Інспэктар па жыл. гасп.	1
9.	Каморнік	1
10.	Сакратар	1
11.	Справавод-статыстык	1
12.	Машыністка	1
	Усяго па	12 адз.

4. Па Барысаву, Оршы, Полацку, Рэчыцы:

1. Заг. аддз., ён-жа па пытаньнях жылфонду	1
2. Эканаміст	1
3. Рахункавод-статыстык	1
4. Інвэнтарызатар	1
5. Гарадзкі інжынэр	1
6. Справавод-машыністка	1
Усяго па . . .	6 адз.

5. Па Мазырскаму, Веткаўскаму, Горацкаму, Слуцкаму, Быхаўскаму, Чэрвенскаму, Жлобінскаму, Петрыкаўскаму, Гарадоцкаму, Сенненскаму, Шклоўскаму, Клімавіцкаму, Чаускаму, Дубровенскаму, Мсьціслаўскаму, Лепельскаму і Рагачоўскаму РВК:

1. Загадчык аддзелу	1
2. Эканаміст	1
3. Пажарн. інструктар	1
Усяго па . . .	3 адз.

6. Па ўсіх астатніх Райвыканкомах:

1. Загадчык аддз.	1
2. Пажарн. інструктар	1
Усяго па . . .	2 адз.

Нарком РСІ БССР **Калнін.**

15 студзеня 1932 г.

12. Тлумачэньне адносна штатаў РВК на 1932 г.

НКРСІ БССР паведамляе, што штаты вайсковых і асобных частак РВК на 1932 г. пакінуты ў межах штатаў 1932 г. і НКФ гэтыя штаты ўводзіць у бюджэт 1932 г.

Нам. Народнага Камісара Рабоча-Сялянскай Інспэкцыі БССР **Жолудаў.**

16 студзеня 1932 г

Пастанова Народнага Камісарыяту Земляробства БССР.

13. Статут Беларускага Рэспубліканскага Плодагароднага Калгаснага Саюзу—„Белплодагародкалгассаюз“.

I. Агульныя палажэньні.

1. Для будаўніцтва плодагародных, бульбяных і ягадных таварных калгасных фэрм на тэрыторыі Беларускай ССР і арганізацыйна-вытворчага і аперацыйна-гаспадарчага кіраўніцтва арганізуецца Беларускі Рэспубліканскі Плодагародны Калгасны Саюз—„**Белплодагародкалгассаюз**“.

2, Для ажыцьцяўленьня мэт, паказаных у арт. 1 гэтага статуту, Беларускі Плодагародны Калгасны Саюз:

а) распрацоўвае арганізацыйна-вытворчыя і фінансавыя пляны па рэспубліцы і па ўзгадненьні іх з Наркамземам БССР прадстаўляе на зацьверджаньне Плодагародкалгасцэнтра СССР і кіруе іх выкананьнем, распрацоўвае формы вытворчага пляну таварных фэрм, кіруе складаньнем плянаў і зацьвярджае іх;

б) складае крэдытныя пляны па ўсёй сыстэме таварных фэрм-разьмяркоўвае адпушчаныя крэдыты, рэгулюе іх скарыстаньне і пра, водзіць мерапрыемствы па мабілазацыі ўласных сродкаў калгасаў і калгасьнікаў;

в) праводзіць спэцыялізацыю фэрм, распрацоўвае спэцыяльныя севазвароты з найбольш рацыянальнымі суадносінамі культур, арганізуе сетку пітомнікаў, а таксама арганізуе ў фэрмах цяплічна-парніковую гаспадарку;

г) арганізуе снабжэньне фэрм і пераапрацоўваючых прадпрыемстваў сродкамі вытворчасьці, абсталяваньнем, інвэнтаром, будматарыяламі, транспартнымі сродкамі, арганізуе загатоўку і скарыстаньне мясцовых будаўнічых матарыялаў;

д) арганізуе агра-тэхнічнае абслугоўваньне фэрм, скарыстоўвае дасягненьні навукова-дасьледчых і вопытных устаноў для палепшаньня калгаснай буйнай плодагароднай гаспадаркі, ажыцьцяўляе вытворчае кіраўніцтва фэрмамі;

е) кіруе капітальным будаўніцтвам, мэханізацыяй і электрыфікацыяй фэрм;

ж) забясьпечвае фэрмы і сыстэму кадрамі кваліфікаваных працаўнікоў, падрыхтоўваемых ім з калгасьнікаў, мэтадам арганізацыі спэцыяльных навучальных устаноў, курсаў, шляхам правядзеньня масавых мерапрыемстваў па ўздыму агра-тэхнічнай пісьменнасьці калгасьнікаў, вядзе вучот і разьмеркаваньне кваліфікаваных кадраў сыстэмы;

з) арганізуе збыт таварнай прадукцыі і адыходаў таварных фэрм, будуе і скарыстоўвае прадпрыемствы па сартаваньні і першапачатковай перапрацоўцы таварнай прадукцыі, арганізуе хавальнікі для прадукцыі, адчыняе магазыны і ларкі для рэалізацыі таварнай прадукцыі і адыходаў на падставе дзейнічаючых распараджэньняў.

3. Узаемаадносіны Беларускага Плодагароднага Калгаснага Саюзу і калгасаў, арганізуючых таварныя фэрмы, вызначаюцца дагаварамі аб арганізацыі і вытворчай дзейнасьці таварных фэрм.

4. Пляны працы Беларускага Плодагароднага Калгаснага Саюзу ўключаюцца ў агульны плян працы Плодагародкалгасцэнтру СССР.

5. Беларускі Плодагародны Калгасны Саюз вядзе сваю працу на началах гаспадарчага разьліку, карыстаецца ўсімі правамі юрыдычнай асобы і можа ўтвараць неабходныя для яго працы маемасныя зьдзелкі, заключаць дагаворы, атрымоўваць крэдыты, выдаваць абавязацельствы і інш.

II. Сродкі Белплодагародкалгассаюзу.

6. Сродкі Беларускага Плодагароднага Калгаснага Саюзу— складаюцца:

а) з паступленьняў па правадзімых Плодагародным Калгасным Саюзам гаспадарчых апярацыях, ў тым ліку аперацыйных нацэнак, адлічэньняў і прыбыткаў,

б) з мэтавых уносаў калгасаў арганізуемых фэрм,

в) з сродкаў, вылучаемых з бюджэтных асыгнаваньняў, так і спэцыяльных крэдытаў.

Каштарысы прыбыткаў і выдаткаў Белплодагародкалгассаюзу складаюцца на падставе тыповых норм і разьмераў адлічэньняў ад аперацыйных нацэнак і прыбыткаў, устаноўленых Плодагародкалгасцэнтрам СССР.

Фінансавы плян Плодагародкалгассаюзу і разьмеркаваньне яго сродкаў на асноўныя і зваротныя зацьвярджаюцца Плодагародкалгасцэнтрам СССР.

III. Кіраўніцтва Плодагародкалгассаюзу.

7. На чале Плодагародкалгассаюзу стаіць Праўленьне з 3-х асоб, у тым ліку Старшыня і яго Намесьнік; склад праўленьня вызначаецца Калгасцэнтрам БССР і зацьвярджаецца Наркамземам БССР.

Праўленьне Плодагародкалгассаюзу знаходзіцца ў гор. Менску.

8. Праўленьне на падставе гэтага статуту і ў межах дзейнічаючых законаў, пад агульным кіраўніцтвам Плодагародкалгасцэнтра СССР і Наркамзема БССР, вядзе аперацыйную і адміністрацыйную працу Плодагародкалгассаюза, кіруючы яго справамі і знаходзячайся ў яго распараджэньні маемасьцю, вытвараючы ўсе зьдзелкі і апярацыі, уваходзячыя ў кола дзейнасьці Плодагароднага Калгаснага Саюзу, а таксама прадстаўляе інтарэсы сыстэмы перад урадавымі і грамадзкімі ўстановамі і арганізацыямі БССР.

9. Дагавары, зьдзелкі, даверанасьці і фінансавыя распараджэньні Праўленьня банкаўскім установам павінны быць падпісаны Старшынёю ці яго Намесьнікам, альбо адным членам Праўленьня ці асобаю, упаўнаважанаю на гэта асобнаю пастановаю альбо даручэньнем Праўленьня.

IV. Кіраўніцтва раённымі арганізацыямі Плодагародкалгассаюзу.

10. Для набліжэньня кіраўніцтва і абслугоўваньня таварных фэрм Плодагародкалгассаюз арганізуе у залежнасьці ад разьвіцьця сеткі фэрм, раённыя канторы Плодагародкалгассаюза, а ў раёнах з меншай колькасьцю фэрм—упаўнаважаных Плодагародкалгассаюза, якія дзейнічаюць на падставе асобных палажэньняў, зацьверджаных НКЗ БССР.

V. Справаздачнасьць Плодагародкалгассаюзу і рэвізія яго дзейнасьці.

11. Не пазьней двох месяцаў пасьля сканчэньня справаздачнага году Праўленьне Плодагародкалгассаюзу прадстаўляе Плодагарод-

калгасцэнтру СССР і НКЗ БССР гадавую справаздачу, балянс і праект разьмеркаваньня прыбыткаў альбо пакрыцьця страт.

12. Рэвізія дзейнасьці Плодагародкалгассаюзу вытвараецца Плодагародкалгасцэнтрам СССР і Наркамземам БССР.

VI. Зьмены статуту Плодагародкалгассаюзу.

13. Зьмены гэтага Статуту робяцца па пастанове НКЗ БССР.

14. Гэты Статут мае сілу з моманту зацьверджаньня яго Наркамземам БССР.

Нам. Народнага Камісара Земляробства БССР **Масюкоў.**

22 лютага 1932 г.

Адказны Рэдактар І. Фрыдман.

Друк. Кір. Спраў СНК і ЭКАСА БССР. Галоўліт № 412. зак. 302. Тыраж 5800